

"Husk lige tandbørsten"

Erfaringer fra et lokalt implementeringsprojekt med inddragelse af sygeplejestuderende på 12. modul studerende ved praktik på plejecentret Birgittehjemmet i Hillerød.

Udviklingssygeplejerske, Hanne Jensen, Plejecentret Birgittehjemmet, Hillerød,

I september 2010 blev den kliniske retningslinjeretningslinje til identifikation af behov for mundpleje og udførelse af tandbørstning hos voksne hospitalsindlagte patienter publiceret. Dette gav anledning til, at vi blev inspireret til et pilotprojekt, hvor vi ville inddrage viden fra den kliniske retningslinje i forbindelse med en sygeplejestuderendes klinik. Vi ville også gerne opnå en synergieffekt i forhold til at forbedre kvaliteten af plejen for beboerne på Birgittehjemmet i Hillerød.

På plejecentret modtages sygeplejestuderende i forbindelse med deres kliniske periode på modul 12. Tema for dette modul er "Sygepleje og selvstændig professionsudøvelse". Modulet retter sig mod enkelte eller grupper af patienter/borgere med komplekse, akutte og kroniske sygdomme samt disses sociale netværk. Modulet retter sig ligeledes mod sygeplejerskens koordinerende og ledende funktioner herunder dokumentation, evaluering og kvalitetsudvikling. Modulet kan tilrettelægges i primær, i psykiatri og/eller i sekundær sundhedstjeneste i forhold til børn, unge, voksne og/eller ældre. (http://www.sygeplejerskeuddannelsen.dk/Toplinks/Arkiv/National-studieordning/~media/Files/Dok/StudieordningForSygeplejerskeuddannelsen_310807.a shx)

Den kliniske retningslinje om mundhygiejne ramte et behov på plejecenteret for at sætte fokus på mundpleje og tandbørstning. Derfor deltog medarbejdere fra Hillerød kommunes ældrepleje i et fyraftensmøde arrangeret af Dansk Sygeplejeråds lokalafdeling. Her orienterede lederen af arbejdsgruppen for den kliniske retningslinje om arbejdet og indholdet. En af drøftelserne denne eftermiddag gik på, hvor vanskeligt det er at implementere den nye viden som en klinisk retningslinje bidrager med. Derfor tog vi initiativ til at gøre et lokalt forsøg på at sætte fokus på mundhygiejnen ved hjælp af evidensen fra den kliniske retningslinje.

Implementering, herunder udfærdigelse af instruks osv.

Med baggrund i den kliniske retningslinje og dennes bilag, gik vi i gang med at beskrive et lille pilotprojekt på plejecentret.

Her kom uventet hjælp, idet det viste sig, at plejecentret har en uddannet tandplejer blandt husassistenterne, en engageret social - og sundhedshjælper og en 12. modul sygeplejestuderende. Der blev endvidere nedsat en kvalificeret styregruppe for projektet.

Styregruppen besluttede at screene tand- og mundstatus hos en lille gruppe beboere med demens.

Derefter blev der gennemført undervisning af personalet og udført individuel instruktion. Der blev anskaffet af el-tandbørster og dokumentation i plejeplaner blev revideret.

Den sygeplejestuderendes tidsramme og målsætning for modul 12, kom til at passe, således at vi under hendes kliniske periode i 12. modul kunne inddrage den studerende i screening før kvalitetsforbedringer var gennemført. Den studerende deltog i undervisningen, opfølgning undervejs, udarbejde undervisningsmateriale, afholde informationsmøder og til sidst foretog en re-screening efterfølgende.

Afslutningsvis summerede vi læringen op i en lokal instruks, der hedder: "Tandbørstning og mundpleje" som altså er en lokal tilpasset instruks udarbejdet ud fra den godkendte kliniske retningslinje.

Vi har forsøgt at gengive tidsplanen for projektet i tabel 1.

Tabel 1. Beskrivelse af tidsplan for projektføreløb.

	Før uge 15	Uge 17	Uge 18	Uge 19	Uge 20	Uge 21	Uge 22	Uge 23	Uge 24	Uge 25
Styregruppemøder		28.				x				x
Information til alle medarbejdere i dagvagt	7&14.									
Undervisning 1 time pr. gang: hele huset, aftenholdene, afdeling: 1. sal og 2. sal		27. & 28.	2. og 4.		18.			30.		
Beboergennemgang/ screening			Mandag - fredag						x	x
Den socialpædagogiske vinkel på tandbørstning: Marte Meo				udskudt	Udskudt					
Daglig mundpleje ifølge plejeplan; morgen og aften				x	X	x	x	x	x	x
Information husmøde alle medarbejdere			4.							29.
Databearbejdelse og evaluering									16.	20.-22.
Info på pårørendeaften						23.				

Evaluering og erfaringer

Her et halvt år efter "Husk lige tandbørsten" pilotprojektet, er vi fortsat i gang. Nu er mundhygiejnetiltagene indarbejdet i den daglige drift. Der er fast undervisning for personalet om emnet, vi kan fortsat trække på projektgruppen som ressourcepersoner, hvis en beboer har tand- og mundproblemer. Som noget nyt kommer Den kommunale Omsorgstandpleje nu ud til de beboere, som er tilmeldt denne ordning med råd og vejledning i tand- og mundplejen. Omsorgstandplejen lægger sammen med beboerens kontaktperson en plan for tandbørstning og mundpleje, som dokumenteres med en billedinstruks, der sættes et diskret sted på beboerens badeværelse.

Tandbørstning og mundpleje er kommet på dagsordenen på plejecentret Birgittehjemmet. Der er stadig mulighed for at gøre det endnu bedre, men tand- og mundomsorgen for beboerne er blevet forbedret. Det viste både screeningerne, vi lavede under pilotprojektet og det er den vurdering, vi har fået i forbindelse med omsorgstandplejens undersøgelser og behandlinger.

For den studerende var dette modul en succes, idet målene for 12. modul nærmest automatisk var opfyldt i og med at hun var en aktiv del af pilotprojektet. Projektet betød helt kort, at hun arbejdede med at søge og sortere viden, med udvikling og forskning, undervisning, samarbejde med beboere og pårørende. Yderligere arbejdede hun via projektet med at beherske dokumentation, muligheder og barrierer i forbindelse med implementering, dataindsamling, analyse af data, evaluering og ledelse.

For os på Birgittehjemmet var det en gevinst at have den studerende med som drivkraft. Hun var med i alle faser af projektet og satte sit faglige aftryk lige så meget, som vi andre gjorde. Uden hende var vi ikke kommet så langt så hurtigt. Det betyder, at vi i fremtiden gerne vil koble de sygeplejestuderende på modul 12 til et lokalt projekt, når de er her hvis vi kan få det til at passe med tidspunktet, og når den studerende er med på det.

Evidens kan altså implementeres på mange måder – de kliniske retningslinje har vist sig som værende et værdifuldt redskab i denne sammenhæng.

Plejecentret Birgittehjemmet:

Plejecentret Birgittehjemmet er beliggende i Hillerød Kommune. Hillerød Kommune ønsker at fremme en udvikling, hvor den enkelte ældre og handicappede oplever selvbestemmelse, udnytter egne ressourcer bedst muligt og får mulighed for en tilværelse i egnet bolig, hvor højst mulig grad af sundhed og bedst mulige livskvalitet tilgodeses.

Birgittehjemmet vil gerne leve op til intentionerne i Hillerød Kommunes overordnede ældrepolitik. Derfor har medarbejderne udformet følgende overordnede målsætninger for Birgittehjemmet:

- *Beboer er selvbestemmende i egen enhed*
- *Arbejder anerkendende*
- *Birgittehjemmet - det gode sted at være og lære*

(http://www.hillerod.dk/da/ForBorgere/Pension_Aeldre/Plejecentre/Birgittehjemmet/Om_Plejecentret_Birgittehjemmet.aspx)

Yderligere oplysninger hos: Hanne Jensen: E-mail: hjens@hillerod.dk